

METEOROLOGIAI ÉS FÖLDDELEJESSÉGI FÖLJEGYZÉSEK A M. K. KÖZPONTI INTÉZETEN, BUDAPESTEN, 1875 OKTÓBER HÓBAN.

A.

Nap.	Légnyomás milliméterben				Hőmérséklet C. Fokban				Párányomás milliméterben				Nedvesség százalékokban				Csapadék milliméterben
	7h reggel	2h d. u.	9h este	közép	7h reggel	2h d. n.	9h este	közép	7h reggel	2h d. u.	9h este	Közép	7h reggel	2h d. u.	9h este	közép	
1	745.0	747.6	749.8	747.5	8.3	15.0	9.6	11.0	6.6	6.1	6.6	6.4	81	49	74	68	—
2	51.7	50.9	51.5	51.4	7.6	15.7	9.3	10.9	6.3	5.8	6.3	6.1	80	44	72	65	—
3	51.0	50.1	50.9	50.7	10.2	15.9	8.8	11.6	7.5	6.1	6.6	6.7	81	45	78	68	—
4	51.8	51.5	50.4	51.2	9.3	15.7	9.8	11.6	7.8	7.7	6.4	7.3	89	58	70	72	0.4
5	50.7	53.0	55.5	53.1	9.0	15.2	9.1	11.1	7.5	8.6	7.6	7.9	88	67	89	81	3.0
6	56.8	56.6	56.4	56.6	7.9	14.8	13.6	12.1	7.9	10.2	10.0	9.4	99	82	87	89	0.4
7	58.1	57.3	57.5	57.6	11.4	15.7	7.8	11.6	5.9	5.0	6.8	5.9	58	38	88	61	—
8	57.6	56.8	56.3	56.9	9.3	16.5	11.2	12.3	6.7	9.6	7.1	7.8	76	69	72	72	—
9	54.5	52.4	51.3	52.7	6.4	16.7	8.6	10.6	6.3	6.7	6.4	6.5	88	48	77	71	—
10	50.0	48.1	47.5	48.5	6.4	17.4	9.4	11.1	6.3	7.0	6.6	6.6	88	48	75	70	—
11	45.4	42.3	40.2	42.6	8.2	16.9	13.0	12.7	6.3	7.2	9.3	7.6	78	51	85	71	7.8
12	39.7	38.5	37.2	38.5	11.5	18.5	14.3	14.8	9.5	9.0	10.5	9.7	95	57	87	80	—
13	30.3	28.9	31.5	30.2	12.3	9.2	7.7	9.7	9.9	7.5	6.0	7.8	94	87	76	86	11.2
14	30.9	29.9	30.9	30.6	8.2	13.4	13.2	11.6	7.2	9.1	9.5	8.6	89	80	85	85	8.4
15	33.2	33.2	33.2	33.2	13.0	16.3	16.4	15.2	10.2	11.2	10.0	10.5	93	81	72	82	1.7
16	37.7	37.5	38.1	37.8	10.8	17.2	9.8	12.6	8.6	10.4	6.8	8.6	90	71	75	79	11.8
17	42.3	43.7	45.0	43.7	7.2	11.7	9.4	9.4	6.7	6.6	6.5	6.6	89	64	74	76	—
18	45.7	46.5	47.3	46.5	8.7	11.4	6.5	8.9	6.8	6.4	5.0	6.1	81	64	70	72	—
19	48.7	48.8	50.1	49.2	2.2	6.9	1.8	3.6	4.1	3.8	3.7	3.9	77	51	71	66	—
20	51.0	49.7	49.9	50.2	0.0	7.0	5.1	4.0	3.8	4.5	4.4	4.2	83	61	68	71	—
21	49.2	48.8	49.6	49.2	2.4	3.8	4.2	3.5	4.7	5.5	5.6	5.3	85	92	90	89	1.5
22	49.3	47.8	45.6	47.6	3.0	7.9	7.3	6.1	5.6	6.3	7.1	6.3	98	79	93	90	1.9
23	39.7	37.1	38.6	38.5	9.4	12.2	8.6	10.1	8.2	10.3	7.3	8.6	93	98	88	93	22.3
24	38.4	37.3	36.1	37.3	8.6	11.0	11.5	10.4	7.7	8.8	9.7	8.7	92	93	97	94	46.4
25	36.4	39.6	43.5	39.8	6.1	3.5	2.8	4.1	6.5	5.3	5.0	5.6	93	90	89	91	7.7
26	45.1	46.1	46.8	46.0	2.8	4.5	4.5	3.9	4.8	5.2	5.4	5.1	86	82	86	85	ny.
27	46.6	46.9	46.6	46.7	3.6	6.4	5.1	5.0	4.9	5.3	5.0	5.1	83	73	77	78	—
28	45.7	45.8	46.4	46.0	2.0	6.8	5.9	4.9	4.3	5.0	5.8	5.0	82	68	84	78	—
29	47.2	47.6	48.2	47.7	5.8	7.7	5.6	6.4	5.8	5.6	5.4	5.6	85	71	80	79	—
30	49.3	48.8	49.1	49.1	3.7	6.2	4.4	4.8	4.9	5.3	5.1	5.1	82	75	82	80	—
31	48.1	47.0	46.8	47.3	2.0	7.2	5.4	4.9	4.6	5.2	5.5	5.1	87	69	82	79	—
Közép	746.0	745.7	746.1	745.9	7.0	11.8	8.4	9.1	6.6	7.0	6.7	6.8	85.9	67.9	80.4	78.1	—

Javitott hőmérséki közép: + 8.9 C°. — A légnyomás maximuma: 758.1 millim. 7-én reggel 7 órakor. — A légnyomás minimuma: 728.9 millim. 13-án d. u. 2 órakor. — A hőmérséklet maximuma + 18.5 C° 12-én d. u. 2 órakor. — A hőmérséklet minimuma: + 0.0 C°. 20-án reggel 7 órakor. — A nedvesség minimuma: 38% 7-én d. u. 2 órakor. — A napok száma, melyeken csapadék esett: 13. A csapadékok összege: 114 millim. — Elpárolgás: 38.2 millim.

Jelek magyarázata: köd ☁, eső ☔, hó ❄, villámlás ⚡, égi háború ⚡, jégeső ❄, jellel jelöltetik; a +-tel ellátott csapadékok pedig *harmatvizet* jelentenek. — ny = nyoma.

Magyarország időjárása 1875-ik évi szeptember hónapban. E hónap *hőmérséke* rendkívül alacsony volt. Árvaváralján, hol a meteorologiai megfigyeléseket az 1850-ik év óta szakadatlanul folytatják, oly hideg szeptember, mint az ideig, még eddig nem fordult elő; a mostanit az 1870-ik évi szeptember hidegsége közelítette meg. Átlagban a hőmérsék Magyarországon a rendszerhez képest 2.2 C. fokkal kisebbnek ütött ki; a melegesökkenés középpontja pedig, úgy látszik, Erdélyben keresendő, a mennyiben ott épen a legnagyobb eltérések jelentkeztek: N.-Szebenben — 3.2, Ruszskabányán — 3.8 fok. A hőmérsékbeli havi közepek voltak: Árvaváralján + 9.4, Budapesten + 14.7, Sopronban + 14.3, Temesvártt + 14.0, N.-Szebenben + 11.3, Fiumében + 18.3 C. fok. A légméleltség kevés kivétellel az egész hónapban át kisebb volt a normálisnál. Aránylag legmelegebbnek mutatkozott a 18-kától 22-ikéig terjedő ötnap, holott a közvetlenül rákövetkező ötnap a legnagyobb meglehiányt tüntette fel: Budapesten 5.3, N.-Szebenben 6.3 fokkal. Ez utolsó ötnap magában foglalta a hőmérsék havi minimumát is, mely majdnem kivétel nélkül mindenütt 26-dikán reggel, erős dér kíséretében lépett fel és a hőmérőt egészen öt fokig a fagyópont alá leszorította. Ezen alacsony minimum következtében a hőmérsékbeli havi ingadozás három fokkal nagyobb volt az átlagosnál.

METEOROLOGIAI ÉS FÖLDDELEJESSÉGI FÖLJEGYZÉSEK A M. K. KÖZPONTI INTÉZETÉN, BUDAPESTEN, 1875 OKTÓBER HÓBAN.

B.

Nap.	Szélirány és szelerő			Felhőzet				Ozon		Delejes olhajlás				Delejes vízszintes erő			
	7h reggel	2h d. u.	9h este	7h reggel	2h d. u.	9h este	közép	éj-jel.	nap pal	8h reggel	10h d. e.	2h d. u.	9h este	8h reggel	10h d. e.	2h d. u.	9h este
1	N ⁴	N ⁴	N ⁵	2	2	0	1.3	9	8	9°16.3	9°16.6	9°23.0	9°18.2	2.1075	2.1054	2.1070	2.1066
2	NW ¹	NE ¹	—	0	6	3	3.0	8	7	16.8	18.8	24.9	17.5	66	58	34	73
3	—	W ¹	—	0	4	0	1.3	8	8	15.9	18.4	22.5	14.9	63	55	67	72
4	E ¹	—	W ¹	10	7	0	5.7	7	6	16.4	17.5	22.5	18.6	63	54	70	77
5	—	NE ¹	W ¹	10	7	0	5.7	5	8	23.5	22.4	21.1	11.5	40	36	50	74
6	—	—	SW ¹	10	8	7	8.3	6	0	17.1	18.0	20.6	14.9	61	35	40	55
7	N ²	NW ²	W ¹	1	0	0	0.3	9	8	16.4	18.6	23.5	18.0	66	40	45	69
8	N ¹	NW ³	E ¹	0	0	0	0.0	9	8	16.7	17.6	21.5	18.1	63	49	61	73
9	NW ¹	E ¹	W ¹	0	0	0	0.0	7	7	16.4	16.7	23.0	16.6	58	51	60	70
10	W ¹	SW ¹	W ¹	0	0	0	0.0	6	8	15.7	17.1	21.3	14.5	68	60	70	84
11	NE ¹	E ³	E ²	3	8	10	7.0	7	5	14.9	17.4	23.7	17.9	70	59	56	70
12	E ¹	SW ²	E ²	10	7	8	8.3	5	0	15.2	17.4	21.3	15.2	65	58	77	65
13	E ¹	N ⁵	N ⁸	10	10	6	8.7	0	9	17.2	18.6	21.1	12.7	70	63	65	67
14	E ¹	E ⁴	N ¹	9	10	8	9.0	8	0	17.1	17.3	19.4	18.3	75	57	71	69
15	E ²	—	S ⁴	8	10	1	6.3	0	5	16.8	18.4	21.5	17.7	64	41	49	68
16	—	—	NW ⁷	4	5	9	6.0	6	8	18.6	19.4	20.6	12.7	73	81	87	58
17	NW ⁵	NW ⁵	NW ²	5	8	2	5.0	10	8	17.5	18.0	21.5	17.8	77	73	73	76
18	NW ¹	NW ²	NW ⁵	7	3	8	6.0	8	8	16.6	18.1	22.0	18.1	80	67	77	80
19	NW ³	N ⁶	N ³	0	0	0	0.0	9	10	16.9	19.7	18.9	18.1	71	71	97	86
20	NW ¹	—	E ³	1	5	5	3.7	9	2	15.5	18.1	21.1	18.0	75	70	84	88
21	E ³	E ¹	—	10	10	9	9.7	5	2	15.6	18.5	21.5	18.1	73	59	91	89
22	—	N ¹	N ²	10	8	5	7.7	5	0	15.7	17.1	20.7	18.0	73	60	78	85
23	E ¹	—	E ¹	9	10	0	6.3	4	0	15.5	17.2	20.4	18.0	80	74	77	87
24	—	N ⁸	NE ⁴	10	10	10	10.0	0	0	16.5	18.4	20.9	17.9	83	83	86	84
25	NW ⁷	N ⁶	NW ⁶	10	10	10	10.0	8	12	16.6	18.2	20.1	16.6	77	75	77	89
26	N ⁷	N ⁶	NW ⁷	10	9	8	9.0	11	10	18.1	18.5	20.1	17.4	76	73	89	75
27	NW ⁷	NW ⁴	—	8	6	5	6.3	10	9	16.8	17.5	19.9	15.8	81	70	52	73
28	NW ¹	E ¹	NE ¹	5	6	5	5.3	8	0	16.3	17.6	19.2	17.3	88	90	87	88
29	NE ¹	E ²	E ²	9	8	10	9.0	0	0	16.9	18.6	20.0	17.5	80	86	87	82
30	NE ²	NE ¹	N ¹	9	7	7	7.7	6	0	17.2	18.1	19.6	17.5	77	78	89	83
31	W ¹	NE ¹	W ¹	6	6	6	6.0	0	2	16.1	17.3	20.4	17.4	86	73	87	88
Közép	—	—	—	6.0	6.1	4.6	5.6	6.2	4.8	—	—	—	—	—	—	—	—

A szélirányok eloszlása : N. NE. E. SE. S. SW. W. NW. — Közép szélerősség : 2.1. százalékokban : 22. 11. 24. 0. 1. 4. 12. 26.

A szélirányok jelölési módja ugyanaz, melyet Angolországban használnak. ú. m. *észak* = N (north), *dél* = S (south), *kelet* = E (east), *nyugat* = W (west).

A légnymás havi közepe (Budapesten 750.5, Fiumében 763.1 m. m.) valamint havi ingadozása (Budapesten 16.6, Fiumében 15.8 m. m.) a több évi átlaggal tökéletesen megegyezett. A legnagyobb légnymás 17-ikén vagy 26-ikán uralkodott, a legkisebb pedig mindenütt 29-ikén, a mire gyenge zivataros esőzések és mérsékelt légáramlások következtek.

A légnedvesség középértéke Budapesten 66 (3 százalékkal nagyobb a normális középénél), Fiumében 61 százalékot tett ki; a legkisebb nedvességtartalom Budapesten 13-ikán 32 százalékig süllyedt alá.

A lehullott légköri víz havi összegei voltak: Egerben 17, Budapesten 10, Kalocsán 22, Sopronban 24, Komáromban 12, Árvaváralján 96, N.-Szebenben 43, Segesvárt 63, Fiumében 80 m. m. E számokból látható, hogy az északi felföldnek, Erdélynek és az adriai tengerpartnak meglehetősen erős, az alföldnek és a nyugati dombos vidéknek azonban csak igen gyenge csapadékok jutottak osztályrészül. Epoly egyenlőtlenül volt elosztva a csapadékgyakoriság is; a míg t. i. az alföld csak 4—6 csapadékos napot számlált, addig Erdélyben 10—12, sőt Árvaváralján 18 fordult elő. A nagyobb csapadékgyakoriságból kifolyólag ez utóbbi vidékek felhőzete is sűrűbb volt.

KURLÄNDER IGNÁTZ.

— Pécselt október 18-án, reggeli 2^{1/2} órákor egyetlen lökésből álló földrengés volt érezhető. Iránya délről éjszakknak, emelkedve. Megelőzőleg egy sajátos szélroham, utána pedig morgás kísérte. A rengés elég erős volt arra, hogy a rögtön bekövetkezett gyertya gyújtáskor a falon függő képek mozgását észre lehessen venni, és az ablaküvegeket megrörentse.

NÉMETH GYULA.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.